Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Directie Kennis en Innovatie
Kennisbeleid
Prins Clauslaan 8
Den Haag
Postbus 20401
www.minlnv.nl

Onze referentie
trcdki 1234

Uw referentie
146704U

Datum 14 oktober 2010
Betreft Aanbeveling Europese Commissie (2010/253/EU)

Geachte Voorzitter,

De leden van uw vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben mij vragen gesteld over de *Aanbeveling betreffende het gezamenlijk programmeringinitiatief voor onderzoek "Landbouw, voedselzekerheid en klimaat-verandering" van de Europese Commissie van 28 april 2010 2010/253/EU)* (brief 5 juli 2010).

De leden van de commissie
- vragen naar mijn mening en positionering in het Raadsoverleg met de Commissie over dit onderwerp;
- maken zich zorgen over mogelijke "nivellering van hoogstaand weten-schappelijk onderzoek door bijvoorbeeld verplichte samenwerking";
- en vragen of het niet meer voor de hand ligt het budget voor een aanstaand 8e Kaderprogramma te verhogen om de gewenste doelen dichterbij te brengen.

Ik reageer op deze vragen, mede namens de ministers van Economische Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

<u>Positionering Raadsoverleg met de Commissie</u>
Raadsoverleg met de Commissie vindt plaats in de formatie *Raad voor Concurrentievermogen.*
Door middel van Gezamenlijk Programmeren beoogt de Raad van de Europese Unie (verder te noemen de Raad) nationaal onderzoeksbeleid van de lidstaten op het gebied van een aantal maatschappelijke uitdagingen op elkaar af te stemmen. In de bijeenkomst van de Raad voor Concurrentievermogen op 2 december 2008 is afgesproken om 1) een aantal maatschappelijke thema's te identificeren voor Gezamenlijk Programmeren, 2) binnen deze thema's een gemeenschappelijke visie op te stellen, en 3) deze visie te vertalen in strategische onderzoeks-agenda's. Deze agenda's fungeren als overkoepelend kader voor een beter gecoördineerde, gezamenlijke inzet van intergouvernementele, nationale en regionale onderzoeksprogramma's.

Leven van het land, geven om natuur.

Directie Kennis en Innovatie
Kennisbeleid

Datum
14 oktober 2010

Onze referentie
trcdki 1234

Nederland steunt het streven naar meer coördinatie tussen nationale onderzoeksprogramma's. Dit streven werd in 2000 al aangewezen als cruciaal aspect van de Lissabonstrategie en de realisering van de Europese Onderzoeksruimte. Dit wordt wederom bevestigd in de Europa 2020-strategie, de opvolger van de Lissabonstrategie. Een gezamenlijke Europese aanpak bij het coördineren van onderzoek heeft meerwaarde, omdat dit fragmentatie en duplicatie van onderzoek in afzonderlijke lidstaten tegen kan gaan en schaalvoordelen en externe effecten, zoals toegang tot nieuwe kennis, kan opleveren en daarmee de positie van het onderzoek in Europa kan versterken. Gezien de schaarste aan R&D-middelen hebben Nederland en de EU hier baat bij. Nederland steunt bovendien de grondgedachte van gezamenlijk programmeren, namelijk het verbinden van de Europese onderzoeksruimte en maatschappelijke vraagstukken.

Om namens de lidstaten mogelijke thema's voor gezamenlijk programmeren van onderzoek te identificeren, heeft de Raad een *high level group Joint Programming* (*Groupe de Programmation Conjointe*, hierna te noemen GPC) ingesteld. Dit is een subgroep van het ambtelijk comité ERAC (European Research Area Comitee, voorheen CREST), dat de Raad en de Commissie adviseert over onderzoek- en technologiebeleid.

De Raad voor Concurrentievermogen heeft op 3 december 2009 de eerste drie door de GPC geïdentificeerde thema's voor gezamenlijk programmeren van onderzoek verwelkomd, en de Europese Commissie uitgedaagd om de lancering van gezamenlijke programmeringsinitiatieven op de drie thema's voor te bereiden.

Eén van de thema's was het thema *"Landbouw, voedselzekerheid en klimaatverandering"*. Om de lancering van een gezamenlijk programmeringsinitiatief voor te bereiden, heeft de Europese Commissie aanbeveling *2010/253/EU* uitgebracht, waar u in uw verzoek naar verwijst.

<u>Zorgen over mogelijke nivellering</u>
Europa staat op het terrein van *Landbouw, voedselzekerheid en klimaatverandering* voor grote maatschappelijke uitdagingen. De ontwikkeling van gezamenlijke onderzoeksagenda's en onderzoeksprogramma's om deze uitdagingen aan te pakken biedt grote kansen, óók om *Landbouw als deel van de oplossing* te positioneren zoals ik al herhaaldelijk heb betoogd.

Betere samenwerking zal het onderzoek niet *verzwakken* maar juist *versterken,*
- door beter gebruik te maken van elders ontwikkelde kennis en inzichten,
- door focus en massa te scheppen en
- door beter gebruik te maken van infrastructuren voor onderzoek.

Het zijn juist de sterke landen en partijen die onderzoek programmeren die het initiatief dragen. Bovendien zal bij Gezamenlijk Programmeren veel aandacht besteed worden aan *peer review*, de onderlinge beoordeling van wetenschappers door collega's, en aan evaluatie. Bij de vormgeving van de initiatieven en de selectie en evaluatie van onderzoeksprojecten worden ook deskundigen betrokken afkomstig uit bedrijfsleven en andere maatschappelijke organisaties. Op deze manier wordt de kwaliteit van onderzoek bij Gezamenlijk Programmeren gewaarborgd.

Directie Kennis en Innovatie
Kennisbeleid

Datum
14 oktober 2010

Onze referentie
trcdki 1234

8e Kaderprogramma (KP8)

Slechts een klein deel van het onderzoek in de EU wordt communautair gefinancierd, via het huidige Zevende Kaderprogramma (KP7). Meer dan 90% van de onderzoeksbudgetten in de EU zijn echter afkomstig uit nationale en regionale bronnen. Door de samenwerking dáár te versterken kan fragmentatie en duplicatie van onderzoek tegen worden gegaan en de Europese onderzoeksruimte versterkt worden. Ongeacht de uiteindelijke omvang van een volgend kaderprogramma kan het proces van gezamenlijk programmeren van toegevoegde waarde zijn. Er is dus geen sprake van een keuze tussen gezamenlijk programmeren of het verhogen van het budget voor KP8.

Voor het volgende kaderprogramma is het Nederlandse standpunt dat een Europese inzet op het gebied van kennisontwikkeling, innovatie en onderzoek leidt tot realisatie van schaalvoordelen en het benutten van kennisspillovers. Om Europa effectief te kunnen laten anticiperen op mondiale ontwikkelingen is Nederland er voorstander van een groter aandeel binnen de EU-begroting te reserveren voor de verwezenlijking van ambities op het gebied van concurrentiekracht en duurzame welvaartsgroei. In dat kader is Nederland ook voorstander van intensivering van het Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische ontwikkeling. [1]

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKWALITEIT,

G. Verburg

[1] *´Nederlandse prioriteiten voor een moderne EU-begroting´ vergaderjaar 2008/2009, 31202, nr. 24 (bijlage)*